

20.4.2015

Valtiovarainministeriö

Lausuntopyyntö 12.3.2015

Lausunto Helsingin, Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan maistraattien mahdollisesta yhdistämisestä koskevasta selvityksestä ja säädösmuutosehdotuksista

Valtiovarainministeriö on pyytänyt mm. Porvoon kaupungin lausuntoa Helsingin, Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan maistraattien mahdollisesta yhdistämisestä koskevasta selvityksestä ja säädösmuutosehdotuksista. Lausuntoa on pyydetty 24.4.2015 mennessä.

Selvityksen mukaan muutosehdotuksen taustalla on maistraatteihin kohdistuvat kiristyneen taloustilanteen ja valmisteilla olevan kauppa- ja yhdistysrekisteritehtävien Patentti- ja rekisterihallitukselle siirtämisen seurausena paineet henkilöstön vähentämiseen ja toiminnan uudelleenorganointiin. Kauppa- ja yhdistysrekisteritehtävien siirto Patentti- ja rekisterihallitukselle aiheuttaa sen, että maistraateista siirtyy Patentti- ja rekisterihallitukseen yhteensä 16,5 henkilötyövuoden työpänos. Henkilöstön siirto koskee erityisesti Uudenmaan alueen maistraateissa työskenteleviä henkilöitä. Selvityksen taustalla on ajatus siitä, että Uudenmaan alueella toimivat maistraatit yhdistämällä voitaisiin vastata paremmin muun muassa taloudellisen tilanteen kiristymisestä ja tehtäväsiirroista johtuviin haasteisiin, kun resurssuja ja asianuntumusta voitaisiin hyödyntää joustavammin laajemmassa organisaatiossa.

Selvityksen mukaan maistraattien yhdistäminen katsotaan maistraattien toimintakyvyn kannalta tarpeelliseksi jo ennen valtiovarainministeriössä käynnissä olevan keskus- ja aluehallinnon virastoselvitys -hankkeen (VIRSU) tulevien linjausten toimeenpanoa. VIRSU – hankkeen selvitykset valmistuvat helmikuussa 2015 ja tuleva hallitus tullee tekemään linjauksia niiden pohjalta. Mahdolliset organisaatiomuutokset tulisivat todennäköisesti voimaan aikaisintaan vuonna 2017.

Porvoon kaupunki toteaa, että julkisen hallinnon kiristynä taloustilanne on tunnistettu ja ajankohtainen myös kuntien hallinnossa. Tämän vuoksi perustelu on ymmärrettävissä. Kaupunki katsoo kuitenkin, että maistraattien mahdolliset yhdistämiset tai muut muutokset tulisi toteuttaa osana valtion hallinnon laajempia muutoshankkeita. On tärkeää, että muutokset suunnitellaan ja toteutetaan kokonaisuutena, jotta saavutetaan paras mahdollinen lopputulos.

Helsingin maistraatti toimii yhdessä toimipisteessä Helsingin keskustassa. Itä-Uudenmaan maistraatilla on kolme toimipistettä Vantaalla, Hyvinkäällä ja Por-

20.4.2015

voossa sekä kuluttajaneuvonnan toimipiste Helsingissä Pasilassa. Länsi-Uudenmaan maistraatilla on myös kolme toimipistettä Espoossa, Lohjalla ja Raaseporissa. Kaikki kolme maistraattia ovat kaksikielisiä.

Selvityksen mukaan maistraattien yhdistäminen ei vaikuttaisi toimipisteiden määräen eikä niiden toimitiloihin. Maistraattien toimipisteverkkotyöryhmän maalis-kuussa 2014 antamaan loppuraporttiin sisältyy kuitenkin ehdotus Länsi-Uudenmaan maistraatin Raaseporin ja Lohjan yksiköiden sekä Itä-Uudenmaan maistraatin Porvoon ja Hyvinkään yksiköiden lakkauttamisesta.

Selvityksen mukaan toimipisteiden lakkauttamisaikatauluun vaikuttaa valtiovarainministeriössä valmisteltavana olevan julkisen hallinnon yhteisen asiakaspalvelun toteutuminen. Yhteistä asiakaspalvelua koskevan hallituksen esitysluonoksen mukaan maistraattien palveluja tarjottaisiin perustettavissa julkisen hallinnon yhteisissä asiointipisteissä lakisääteisesti. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2015 ja sen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2016 alussa. Yhteiseen asiakaspalveluun on tarkoitus siirtyä maakunnittain vuosien 2016–2019 aikana. Tämänhetkisen suunnitelman mukaan julkisen hallinnon yhteiset asiointipisteet aloittaisivat toimintansa Uudellamaalla vuonna 2018. Edellä mainittujen neljän maistraatin toimipisteiden toiminta on arvioitu voitavan korvata paikkakunnille perustettavilla asiointipisteillä.

Porvoon kaupunki ilmoittaa jo tässä vaiheessa suhtautuvansa kriittisesti suunnitelmiin Porvoon maistraattiyksikön lakkauttamisesta. Julkisen hallinnon yhteistä asiakaspalvelua koskeva laki on vielä sääätämättä ja pilotointivaihe kesken. On liian aikaista suunnitella toimipisteverkon harventamista näillä perustein. Porvoon kaupungin ja muidenkin Itä-Uudenmaan kuntien asukkaille on turvattava mahdollisuus asioida omassa kaksikielisessä maistraatissa Poryoossa.

PORVOON KAUPUNGINHALLITUS

Jukka-Pekka Ujula
kaupunginjohtaja

Roópe Lenkeri
vs. hallintojohtaja

9.4.2015

Finansministeriet

Begäran om utlåtande 12.3.2015

Utlåtande om en utredning som gäller en eventuell sammanslagning av magistraterna i Helsingfors, östra Nyland och västra Nyland samt förslagen till författningsändringar

Finansministeriet har begärt bl.a. Borgå stads utlåtande om en utredning som gäller en eventuell sammanslagning av magistraterna i Helsingfors, östra Nyland och västra Nyland samt förslagen till författningsändringar. Utlåtandet bör lämnas in senast 24.4.2015.

Enligt utredningen är bakgrunden till ändringsförslaget trycken på att skära ned personalen och en omorganisering av verksamheten, vilka föranleds av det allt stramare ekonomiska läget och överföring av handels- och föreningsregisteruppdragen till Patent- och registerstyrelsen som är under beredning. Överföringen av handels- och föreningsregisteruppdragen till Patent- och registerstyrelsen innebär att en arbetsinsats på 16,5 årsverken övergår från magistraterna till Patent- och registerstyrelsen. Överföringen av personalen gäller särskilt personer som arbetar i magistraterna i Nyland. Bakgrunden till utredningen är tanken på att sammanslagning av magistraterna i Nyland bidrar till bättre bemötande av utmaningar som det allt stramare ekonomiska läget och uppgiftsöverföringar medför när resurser och expertis kan utnyttjas flexiblare i en större organisation.

Enligt utredningen anser man att en sammanslagning av magistraterna är behövlig med hänsyn till magistraternas verksamhetsförmåga redan före verkställigheten av de blivande riktlinjerna i central- och regionförvaltningens ämbetsverksutredningsprojekt (VIRSU), som redan pågår vid finansministeriet. Utredningarna i VIRSU-projektet blev färdiga i februari 2015 och den nya regeringen ska besluta om riktlinjer utifrån dem. Eventuella organisationsändringar ska sannolikt träda i kraft tidigast år 2017.

Borgå stad konstaterar att den offentliga förvaltningens allt stramare ekonomiska läge har identifierats och är aktuellt också i kommunernas förvaltning. Motiveringen kan därför förstås. Staden anser ändå att eventuella sammanslagningar av magistraterna eller andra ändringar borde genomföras som del av större ändringsprojekt inom statsförvaltningen. Det är viktigt att ändringarna planeras och genomförs som helhet för att det bästa möjliga resultatet kan uppnås.

9.4.2015

Magistraten i Helsingfors har ett verksamhetsställe i Helsingfors centrum. Magistraten i östra Nyland har tre verksamhetsställen i Vanda, Hyvinge och Borgå samt ett verksamhetsställe för konsumentrådgivning i Helsingfors i Böle. Magistraten i västra Nyland har också tre verksamhetställen i Esbo, Lojo och Raseborg. Alla tre magistrater är tvåspråkiga.

Enligt utredningen kommer sammanslagningen av magistraterna inte att påverka antalet verksamhetsställen och inte heller deras lokaler. I slutrapporten som arbetsgruppen för magistraternas verksamhetsställen gav i mars 2014 ingår ändå ett förslag om att Raseborgs- och Lojoenheterna i magistraten i västra Nyland samt att Borgå- och Hyvingeheten i magistraten i östra Nyland ska läggas ned.

Enligt utredningen påverkas tidsplanen för nedläggningen av verksamhetsställena av hur offentliga förvaltningens gemensamma kundtjänst som bereds vid finansministeriet verkställs. Enligt utkastet till regeringspropositionen kommer magistratstjänster att erbjudas lagstadgat i den offentliga förvaltningens gemensamma kundtjänster. Avsikten är att regeringens proposition överlämnas till riksdagen hösten 2015 och den avses träda i kraft i början av 2016. Den gemensamma kundtjänsten ska börja landskapsvis under 2016–2019. Enligt den nuvarande planen ska de gemensamma kundtjänsterna inleda sin verksamhet i Nyland år 2018. Det har bedömts att verksamheten i de fyra ovannämnda magistraternas verksamhetsställen kan ersättas med kundtjänster som inrättas på orterna.

Borgå stad meddelar redan i detta skede att den ställer sig kritisk till planerna på att magistratens enhet i Borgå skulle läggas ned. Lagen som gäller den offentliga förvaltningens gemensamma kundtjänst har ännu inte stiftats och pilotprojekten pågår ännu. Det är för tidigt att planera delvis nedläggning av verksamhetsställen på dessa grunder. För Borgå stads cirka 50 000 invånare måste tryggas möjlighet att sköta ärenden på sin egen tvåspråkiga magistrat.

Borgå stad

Jukka-Pekka Ujula

stadsdirektör

Roope Lenkkeri

tf. förvaltningsdirektör